НОВИ ЕВРОПЕЙСКИ РЕГЛАМЕНТИ ЗА ГРАНИЧНИ ПРОВЕРКИ

БИСЕР КОСТАДИНОВ

БИСЕР СЛАВЧЕВ КОСТАДИНОВ *е роден на 02.09.1969 г. в гр. София. Завършил е висшето си образование във ВВОВУ „Васил Левски” - гр. Велико Търново и е назначен на работа в МВР през 1993 г. Заемал е последователно изпълнителски и ръководни длъжности в главна дирекция „Гранична полиция“ и дирекция „Вътрешна сигурност“. Ръководител на множество успешно реализирани проекти в областта на граничната сигурност и иновации.*

Резюме: *През 2022 година на граничните контролно-пропускателни пунктове в Европейския съюз предстои да бъде въведена в експлоатация нова общоевропейска система /Система за влизане/излизане/ (СВИ) в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2226.*

Главна дирекция „Гранична полиция“ се стреми да въвежда върховите технологични постижения в областта на граничното управление. Поредното доказателство за това е, че ГД „Гранична полиция“ бе домакин на пилотен проект, реализиран съвместно с Европейската агенция за гранична и брегова охрана Frontex.

Фокусът бе насочен към пътникопотока на автобусните терминали на ГКПП „Капитан Андреево“ и ГКПП „Калотина“ – чрез въвеждане на иновационни решения за саморегистрация, биометрични коридори и безконтактни скенери за верификация на пръстови отпечатъци.

Ключови думи: *регламенти за гранични проверки, Frontex, безконтактни скенери, биометрични коридори*

NEW EUROPEAN REGULATIONS FOR BORDER INSPECTIONS

BISER KOSTADINOV

Abstract: *In 2022, a new pan-European system / Entry / Exit System / (EES) will be put into operation at border checkpoints in the European Union in accordance with Regulation (EU) 2017/2226. The General Directorate of Border Police strives to introduce state-of-the-art technology in the field of border management. Another proof of this is that DG Border Police hosted a pilot project implemented jointly with the European Border and Coast Guard Agency FRONTEX.*

The focus was on the passenger flow at the bus terminals of Kapitan Andreevo and Kalotina border checkpoints - by introducing innovative solutions for self-registration, biometric corridors and contactless fingerprint scanners.

Keywords: *border control regulations, Frontex, contactless scanners, biometric corridors*

Основен приоритет на Република България е повишаването на сигурността на границите и осигуряването на надежден граничен контрол. Важна стъпка в този процес е изграждането на модерни системи за гранична сигурност на принципа на интегрирано гранично управление.

За предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления, свързани с нелегална миграция или трафик на хора, се въвеждат нови съвременни технически средства в охраната на държавната граница и контрола на граничния режим.

Активно се използват способностите на изградените интегрирани системи за гранично наблюдение, които дават възможност за надеждно управление на средствата в съответствие с възникналата ситуация, организиране и провеждане на локални и мащабни гранично-полицейски операции, предприемане на своевременни и адекватни мерки за противодействие.

Като част от мерките за ограничаване на миграционния натиск, по българо-турската граница се използват различен тип Интегрирани системи за наблюдение, а за осигуряване на морската граница се използва двукомпонентна система за наблюдение на морската граница, която включва брегови и морски компонент.

Изградена е и Автоматизирана информационна система за граничен контрол, съвместима с Шенгенската система за проверка на лица и вещи, пресичащи държавната граница.

Главна дирекция „Гранична полиция“ участва активно в международното сътрудничество и въвежда върхови технологични постижения в областта на граничното управление.

През 2022 година на граничните контролно-пропускателни пунктове в Република България предстои да бъде въведена в експлоатация нова общоевропейска система /Система за влизане/излизане/ (СВИ), която времево ще калкулира пребиваването на лица от трети държави на територията на ЕС, чрез регистриране в деня на мястото на влизане, на които ще бъдат снемани и обработвани биометрични данни (пръстови отпечатъци и снимка).

Поредното доказателство за стремежа и способностите на Главна дирекция „Гранична полиция“ да участва активно в международното сътрудничество и да въвежда върховите технологични постижения в областта на граничното управление, беше домакинството и активното участие в пилотен проект, реализиран съвместно с Европейската агенция за гранична и брегова охрана /Frontex/. Проектът въвежда използването на технологично подпомагани проверки при граничния контрол на пътниците, преминаващи през границите на Република България. Той е част от предварителната подготовка за въвеждането на системата за граничен контрол, която ще започне да се прилага от май 2022 г. по външните граници на ЕС.

Регламент (ЕС) 2017/2226 има за цел да повиши резултатността и ефективността на граничните проверки по външните граници на Шенгенското пространство чрез създаване на централизирана Система за влизане/излизане за граждани на трети страни, преминаващи външните граници на ЕС за краткосрочен престой.

Системата за влизане/излизане ще представлява автоматизирана информационна система за времево регистриране на влизания и излизания на пътници, граждани на държави извън ЕС през външните граници. Тя ще се използва за регистриране както за граждани, които не притежават виза за краткосрочно пребиваване съгласно Общата визова политика на Европейския съюз, така и за граждани на трети страни, освободени от изискването за виза при безвизов режим. Система за влизане/излизане ще замени действащата към момента система за ръчно подпечатване на паспорти, която отнема време, не осигурява надеждни данни при преминаване на държавните граници и не позволява ефективното времево регистриране на лица, които са пресрочили своя престой в страна, членка на Съюза. Системата също така се планира да допринесе за борбата с тероризма и сериозните трансгранични престъпления.

За прилагане на Регламент (ЕС) 2017/2226 е необходимо изменение в някои от нормативните акта на Европейския съюз, а именно:

- Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение;
- Регламентите относно Визовата информационна система (ВИС);
- Кодекса на шенгенските граници, който определя условията, критериите и подробните правила за пресичане на външните граници на Европейския съюз.

Регламент (ЕС) 2017/2226 създава Система за влизане/излизане с обща електронна база данни, в която се записват и съхраняват датата, часа и мястото на влизане и излизане на лица, граждани на държави извън ЕС, които преминават границите на Съюза. Автоматично се изчислява продължителността на разрешения престой на тези лица, граждани на трети за Европейския съюз страни, и се подава автоматично сигнал/и до държавите от ЕС, когато срокът на разрешения престой в страни от Съюза е изтекъл.

Предвижда се Системата да замени сегашното изискване за подпечатване на паспортите на граждани на трети страни за Европейския съюз, което се прилага от всички държави от Съюза. В Система за влизане/излизане ще бъдат съхранявани данни за самоличността на лицата, документите им за пътуване, както и биометричните им данни. Срокът за съхранение се предвижда да бъде 3 години за пътници, които спазват правилата за краткосрочен престой, и 5 години за тези, които са превишили или редовно превишат разрешения период на престой в Общността.

Съхранените данни ще бъдат достъпни за органите, осъществяващи граничен контрол, издаващи визи и други.

За целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки териториални и/или трансгранични престъпления съответните правоприлагащи органи и ЕВРОПОЛ се предвижда да могат да поискат консултация/справка с данни от Система за влизане/излизане.

Пилотният проект, в който Главна дирекция „Гранична полиция“ бе домакин през 2021 г. и бе активен участник, стартира в началото на месец март 2021 г., като първоначално фокусът бе насочен към пътникопотока на автобусните терминали при влизане в България през ГКПП „Капитан Андреево“ и при излизане през ГКПП „Калотина“ – чрез въвеждане на иновационни решения за саморегистрация, биометрични коридори и безконтактни скенери за верификация на пръстови отпечатъци. При проведените тестове на системата на ГКПП „Капитан Андреево“ целият процес на извършваната гранична проверка се изпълнява в рамките до две минути на пътник, като събраната информация бе достъпна за потвърждение и при излизане на автобусите на ГКПП „Калотина“. Тестването и изследванията продължиха до 27 октомври тази година, като към момента се изгот-

вени съвместни доклади, анализи и препоръки с Агенцията за оценка на процесите и прилагане на добри практики при бъдещото изграждане на системата за вход и изход на европейско ниво.

Пилотният проект обхвана пътникопотока по двете най-натоварени външни ГКПП на България (ГКПП Капитан Андреево и ГКПП Калотина), които се намират на основния сухопътен маршрут между Европа и Близкия изток, като се тестваха различни случаи за използване, базирани на концепцията за самостоятелно, биометрично разпознаване и мобилни системи за регистрация и проверка. Предвидено бе и решение, което поддържа няколко категории пътници, за да се покрият представителни сценарии на границите на ЕС.

В основата на проекта бе заложена и концепция за изнасяне на този нов процес, част от граничната проверка преди линията, на която са разположени автоматизираните работни места за граничен контрол. Процеса на проверка стартира със саморегистрация на пътниците чрез прочитане на документа за пътуване, като се извършват автоматизирани проверки за истинността на документа. В зависимост от националността на проверяваното лице при необходимост се отговаря интерактивно на въпроси, свързани с влизането (цел на посещение, престой, деклариране на средства, резервация).

След прочитане на документа за пътуване, устройството за саморегистрация прави портретна снимка на лицето и сравнява изображенията от документа за пътуване. Следва процес на снемане на четири пръстови отпечатъка. Събраната информация се верифицира чрез биометрични коридори, разделени на две части за европейски и други държави, като при верификацията се извършва автоматизирана гранична проверка в Шенгенската информационна система. За гражданите на трети страни при успешно извършена верификация на документа за пътуване се поставя печат.

За нуждите на настоящия пилотен проект, обобщеният запис бе достъпен за извършване на верификация и проверка на изхода за автобуси на ГКПП Калотина. Постигнатите резултати могат да бъдат обобщени така:

- приучаване на пътникопотока за общуване с устройствата за биометрична идентификация;
- самообучение на пътникопотока за този тип проверка - саморегистрация под наблюдението на полицай;
- елиминиране на езикови бариери – възможност да се избере език при процеса на саморегистрация;
- повишаване сигурността и ограничаване на рисковете;
- максимално използване на иновативни и модерни технологии за осъществяване на гранични проверки.

Събраната информация в хода на проверката представлява обобщен запис. Тя е в изпълнение на разпоредбите от **Регламент (ЕС) 2017/2226**г. след стартирането на системата на европейско ниво по външните граници и ще бъде изпращана към централната компонента в Страсбург.

РЕКЛАМА

ВИКТОРИИЗДАТ

DIOMIRA

Онлайн платформата на списание „Национална Сигурност“, дава възможност на автори, чийто учебници са издадени от Виктори ИЗДАТ и ДиоМира да се разпространяват безплатно, като бъдат изтегляни на PDF от платформата на списанието.